

Oikeustapauskokoelma

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 20.9.2023 – Mordashov v. neuvosto

(asia T-248/22)¹

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Kantajan nimen sisällyttäminen kyseessä olevien henkilöiden, yhteisöjen ja elimien luetteloon ja pysyttäminen siinä – Päätöksen 2014/145/YUTP 2 artiklan 1 kohdan a, d, f ja g alakohta – Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan – Perusteluvollisuus – Arviointivirhe – Oikeasuhteisuus – Yhdenvertainen kohtelu – Omistusoikeus

1. *Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet – Perustelut – Perusteluvollisuus – Ulottuvuus – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Velvollisuus yksilöidä perusteluissa ne erityiset ja konkreettiset seikat, jotka oikeuttavat kyseisen toimenpiteen toteuttamisen – Päätös, joka on tehty asianomaisen tuntemassa asiayhteydessä, jonka perusteella asianomainen voi ymmärtää hänen osaltaan toteutetun toimenpiteen ulottuvuuden – Suppeiden perustelujen hyväksyttävyyys*

(SEUT 296 artiklan toinen kohta; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337 ja (YUTP) 2022/1530; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336 ja 2022/1529)

(ks. 42–47 ja 50–54 kohta)

2. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Puolustautumisoikeudet – Myöhempi päätös, jolla kantajan nimi on pysytetty näiden toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luettelossa – Uusien perusteiden puuttuminen – Neuvoston velvollisuus ilmoittaa asianomaiselle uudet seikat, jotka on otettu huomioon rajoittavien toimenpiteiden säännöllisen uudelleentarkastelun yhteydessä – Uusien seikkojen ilmoittaminen asianomaiselle hänen huomautustensa saamiseksi*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2022/571)

¹ EUVL C 244, 27.6.2022.

(ks. 63 kohta)

3. *Euroopan unionin oikeus – Periaatteet – Puolustautumisoikeudet – Oikeus tulla kuulluksi – Toimielinten velvollisuus yhtyä asianomaisten osapuolten näkökantaan – Ei ole – Velvollisuus vastata asianosaisten kaikkiin argumentteihin – Ei ole*

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohta)

(ks. 64–67 kohta)

4. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Puolustautumisoikeudet – Myöhempi päätös, jolla säilytettiin kantajan nimi rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luettelossa – Uusien perusteiden puuttuminen – Uusien asianomaiselle vastaisten seikkojen puuttuminen – Asianomaiselle vastaisten seikkojen ilmoittaminen – Ei ole – Kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaaminen – Ei ole*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2022/571)

(ks. 68–70 kohta)

5. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Puolustautumisoikeudet – Myöhempi päätös, jolla kantajan nimi on pysytetty näiden toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luettelossa – Asianomaiselle vastaisten seikkojen ilmoittaminen – Uudet perusteet – Uusien seikkojen ilmoittaminen asianomaiselle hänen huomautustensa saamiseksi – Kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaaminen – Ei ole*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2022/571)

(ks. 72–74 kohta)

6. *Euroopan unioni – Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuinvalvonta – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Valvonnan laajuus – Näyttö toimenpiteen perusteltavuudesta – Unionin toimivaltaisen viranomaisen velvollisuus osoittaa kyseessä olevien henkilöiden tai yhteisöjen osalta vahvistettujen perusteiden perusteltavuus siinä tapauksessa, että ne riitautetaan – Merkitseminen luetteloihin täsmällisten, konkreettisten ja yhtäpitävien todisteiden kokonaisuuden perusteella*

(SEUT 275 artiklan 2 kohta; Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 81–84 kohta)

7. *Euroopan unioni – Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuINVALVONTA – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Valvonnan laajuus – Näyttö toimenpiteen perusteltavuudesta – Unionin toimivaltaisen viranomaisen velvollisuus osoittaa kyseessä olevien henkilöiden tai yhteisöjen osalta vahvistettujen perusteiden perusteltavuus siinä tapauksessa, että ne riitautetaan – Mainitun toimivaltaisen viranomaisen harkintavallan laajuus – Sellaisen näytön merkityksellisyys, joka on esitetty aikaisemman luetteloon sisällyttämisen yhteydessä, tilanteessa, jossa perusteet, kantajan tilanne tai Ukrainan tilanteen kehitys eivät ole muuttuneet*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2022/571)

(ks. 86, 87 ja 99–102 kohta)

8. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisperusteet – Venäjän päätöksentekijöille aineellista tai taloudellista tukea antavat tai kyseisistä päätöksentekijöistä hyötyvät henkilöt – Käsite – Kyseisen tuen tai saadun edun ja Krimin liittämisen tai Ukrainan vakauden horjuttamisen välillä olevan yhteyden välttämättömyys – Ei ole*

(Neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337 ja (YUTP) 2022/1530, 2 artiklan 1 kohdan d alakohta; neuvoston asetuksen N:o 269/2014 3 artiklan 1 kohdan d alakohta ja asetukset 2022/336 ja 2022/1529)

(ks. 91 kohta)

9. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Sellaisten henkilöiden, jotka ovat vastuussa sellaisista toimista tai politiikoista, jotka heikentävät tai uhkaavat Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä, tai jotka tukevat aktiivisesti tai panevat täytäntöön niitä, ja heihin yhteydessä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen – Venäjän päätöksentekijöille aineellista tai taloudellista tukea antavien tai kyseisistä päätöksentekijöistä hyötyvien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Käsitteet – Arviointivirhe – Ei ole*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337 ja (YUTP) 2022/1530; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336 ja 2022/1529)

(ks. 94, 107–111, 113, 114 ja 119–121 kohta)

10. Euroopan unioni – Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuinvalvonta – Ukrainan tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavat rajoittavat toimenpiteet – Venäjän päätöksentekijöille aineellista tai taloudellista tukea antavien tai kyseisistä päätöksentekijöistä hyötyvien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Valvonnan laajuus – Päätöksen lainmukaisuuden arviointi niiden tietojen perusteella, jotka olivat käytettävissä päätöksen antamishetkellä

(SEUT 275 artiklan toinen kohta; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337 ja (YUTP) 2022/1530; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336 ja 2022/1529)

(ks. 97 ja 98 kohta)

11. Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisperusteet – Johtavat liike-elämän edustajat, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle ja heihin yhteydessä oleville henkilöille – Käsite – Välttämättömyys osoittaa toimenpiteiden kohteena olevan henkilön läheiset yhteydet tai riippuvuussuhde Venäjän hallitukseen tai sen toimiin, jotka heikentävät Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä – Ei ole

(Neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337 ja (YUTP) 2022/1530, 2 artiklan 1 kohta; neuvoston asetuksen N:o 269/2014 3 artiklan 1 kohta ja asetukset 2022/336 ja 2022/1529)

(ks. 125–128 kohta)

12. Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Arviointivirhe – Ei ole

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014 ja 2023/571)

(ks. 131–134 ja 138–141 kohta)

13. Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Eräiden henkilöiden ja yhteisöjen varojen jäädyttäminen Ukrainassa vallitsevan tilanteen johdosta – Omaisuuden suojan rajoittaminen – Suhteellisuusperiaatteen loukkaaminen – Ei ole

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 17 artikla ja 52 artiklan 1 kohta; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 152–170 kohta)

14. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Neuvosto ei ole hyväksynyt varojen jäädyttämistoimenpiteitä muita samanlaisessa tilanteessa olevia henkilöitä kohtaan – Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen – Ei ole*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/337, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2022/571)

(ks. 169 kohta)

Ratkaisu

- 1) Kanne hylätään.
- 2) Alexey Mordashov velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.